

Suomen toverit

He itkevät viime itkujaan nuo heimoni näkäiset lapset. Vei konnat teuraakseen kansani parhaat, jällelle jääneiden mielet on karvaat, sitä itkee nyt harmajahapset.

Vaan he itkevät viime itkujaan, heiltä kyyneleet kuivuvat kohtia: sieluissa heillä on suuri usko, silmihin siintävi aamurusko, uuden ajan on ilmassa hohto.

He niittävät kohta voittojaan, sillä tiedonmuuri on vanha. Heill' edessä taistelu suuri ja aava siitä he varmaan on voittoja saava turvana heillä on joukko sankka.

Ne joukot pelvotta rynnistää, heill' on rinnoissa aatteen kilvet. Matkalla heill' on veriset kummat niin kalliit on ihmisyyss-, oikeuslunnat — —

kohta haihtuvi synkeät pilvet.
M. L.

Muistikirjani

Kuinka monta kertaa olen sinut avannut kirjottaakseni valkeille lehdillesi elämäni kirjavia päivän tapahtumia! Kuinka monta salaisuuttani sinä voisitkaan mailmalle ilmottaa jos sinut jälkeeni jätän, sillä sinä olet ainoa, joka elämäni tunnet, suruni ja katkerat kokemukseni täydellisesti ymmärrät, sillä nujonnut lapsuudestani saakka, jonnut lapsuudestani saakka.

Mierolla taivalsin silloin kun sinut toverikseni ja surujeni kaitsejaksi sain. Näkkä, pante ja parempiosalisten ylenkatse vain riitti minun osalleni, vaan ei ystävällistä kohtelua, ei kodin lämpöä. Ilo ja onni vieroivat minua, mieron kulkijaa; ne väistyivät kauaksi tieltäni pian jos ne jolloinkin haaveena hämöttivätkin. Ainainen työn raskaan raadanta se lapsuusleikkini oli ja yhä se raadanta osani on nuorussuosiokien jälkeen: kaiken tilalle se astuu mitä olin joskus toivonut. Olen kerran minäkin toivonut elämää, todellista ihmiselämää, jossa ihanteet, ja hyvät sapsuoinnussa hallitsevat, jossa nuoret karkeiloivat viatonta leikkiään. Kun näitä haaveilin, silloin sinä, muistikirjani, jyrkästi karkoittit pois nuo mielettömät mietteet ja tummiin verhoihin — onan elämäni varjopuolien muistoihin — kiersi ajatukseni. — ja kun taas niistä mietelmistä heräsin, silloin sinut, toverini, mieron repusta esille otin, sinulle taas itken valitin ja elämäni surin. Koetit lohduttaa, mykkä ystäväni, ja salaisuksiani sisimpääsi kätkeä — ja senpä vuoksi sinun luotin yhä enemmän, kaikki pienemmätkin asiat huostaasi heitin ja niillä lehtesi täytin... En halua tarkastella niitä enää alusta loppuun, sillä muistot eivät elämäni hyödytä. Kaiken sen mitä lehtesi kätkevät, tahdon unhottaa, sillä kaukainen aamurusko sarastaa taivaan rannalta, joka kutsuu luokseen kaikkia elämän varjopuolella vaeltavia, joita on niin paljon. Valheen, vääryyden ja tekopyhyiden verhot alkavat hiljalleen kohota, sillä se joukko, jota ne ovat vuosisatoja peittäneet, alkavat hiljalleen heräämään ja käsittämään kurjan asemansa ja pyrkimään osalliseksi siihen mikä meille kaikille luomakunnassa oleville ihmisinä kuuluu.

Tähän joukkoon tahdon minä-

Nuorten Osasto

kin kuulua, sille elämäni pyhitää ja vannoo työskenteleväni paremman päämäärän saavuttamiseksi ihmiskunnalle. Ja senpätähden kaikki muistot tahdonkin hävittää, sillä ne vain vaivaisivat minua alinomaa ja ehkä ei työni sitten onnistuisikaan — ehkä heikoilla hetkilläni turvautuisin taas sinun turviisi ja piirteisiin yhäti esiintyviä tummia muistoja lehdillesi. Ne sinä kyllä uskollisesti säilyttäisit siksi kunnes joku vieras käsi sinun koskettaisi ja meidän, sinun ja minun, salaisuudet olisivat julkisia.

Eroan siis sinusta, sinä vanha ystäväni. Kas noin! Kirkas liekki ja jällellä on enään vain muutama hiiltynyt karsi ja kaikki ne monet kärsittyjen muistojen kertomukset, jotka sinä salaisit, ovat nyt hävitetyt. En enään kerro kenellekään surujeni summaa, sillä onhan niitä kaikilla toisillakin elämän varjopolkua kulkevilla. Ja mitäpä ovat yksikön surut? Unohdan ne ja täytän elämäni jalolla työllä sillä työvainiolla, jossa kerran kansakuntien onnen viljavainiot hedelmöivät.

Kvlnn heittö.

Talvea seuraa kevät

On maaliskuu. Maaliskuum perästä tulee huhtikuu.

Ulkona luonnon voimat raivoavat. Tuulee, tuiskuaa, sataa ja toisinaan hetkinen aurinko pilkistää esiin pilvien takaa. Kuinka ihanaa onkaan sen paiste! Kuinka hurmaakaan se luontoa, tuo auringon paiste! Katsoa kuinka pikku linnutkin huomasivat sen ja tulivat suojustansa visertelemaan ja hyppimään pensaskokoon — mutta nousee ankara tuulenpuuska, joka kulettaa mukanaan mustaa pilvettä. Luonto lakastui. Linnut kiihtivät suojuksensa. Tuuli yltyy ja pilvi kulkee yhä rajunmin ja nyt se jo peittää auringon, varjostaen maata. Ei nyt auringon säteet valaise eikä lämmitä sillä nyt pilvi vuottaa vettä ja tuuli raivoaa. On myrsky.

Tämä on kamppailua. Talvi ja kesä taistelevat herruudesta. Onhan nyt maaliskuu, mutta sitten seuraa huhtikuu ja luonnon kamppailussa, talven ja kesän taistelussa herruudesta on tullut ratkaisu — kesän puolelle. Eräs nuoruuden ilässä oleva luokkataistelijä istuu ikkunan ääressä ja seuraa ulkona olevaa maailmaa. Hän huomaa sen kamppailun joka on käynnissä talven ja kesän välillä, ja hän valpoo ajatuksinsa.

Luonnossa on kamppailua. Ankara taistelu on käynnissä talven ja kesän välillä. Maaliskuuta kuitenkin seuraa huhtikuu ja talvea kesä. Hänen ajatuksensa nyt siirtyvät pois luonnon kamppailusta.

Ihmiskunnassa on myös kamppailua. Tuo nuorukainen huohottaa ja käy vakavammaksi. Myrskyisää on luonnon kamppailu, mutta myrskyisää on myös ihmiskunnan kamppailu. Luonnossa on talvi ja kesä. Ihmiskunnassa on sortajain luokka ja sortettujen luokka. Näiden luokkien välillä on ankara kamppailu herruudesta. Sorrettujen luokka on käynyt levottomaksi ja on ruvennut vaatimaan oikeuksiaan, mutta sortajain luokka on ankara kuin talvi. Taistelu on ankara ja katkera.

Aurinko pilkistää esiin pilvien takaa ja hurmaa koko luonnon, mutta raju tuuli nousee ja kuljettaa pilviä tukahuttaen sen paisteen.

Sorrettujen luokka pääsee voitolle ja pyrkii esiin sorron takaa, — mutta sortajat ovat ankaria. He kokouvat lisää voimia ja tukahuttavat sortettujen voiton sekä pyrkivät ne tyyten pois, avuttomaksi, sorrettavaksi.

Luonnon maaliskuum myrskyt ovat vain hetkeksi tukahuttava auringon helteiset säteet. Maaliskuuta seuraa huhtikuu.

Nuorukaisen kasvot kirkastuvat. Mieli kky toivotikkaaksi.

Ihmiskunnan sortajain luokka voi vaan hetkeksi tukahuttaa sorrettujen voiton säteet. Ne vielä pilkistävät esiin sorron takaa lämpimänä ja kirkkaina, valaisten ja lämmitäten sorron yötä.

Maaliskuuta seuraa huhtikuu. Talvea seuraa kesä. Sortoa seuraa oikeus. Orjuutta seuraa vapaus! Toivoa, tarmoa!

Polka.

FORT BRAGG, CAL.

Hailoo, Toverittaren lukijat! Ajattelin kirjoittaa nyt kun ei ole muutakaan tehtävää.

Ilmat ovat olleet sateiset ja välillä on kaunittia ilmoja.

Täällä aloitetaan perustaa osuuskauppa. Minä olen jo kauan aikaa toivonut sitä, sillä kaikki tavarain hinnat ovat niin korkeat ja osuuskaupan kautta saa halvemmalla tavaraa.

Tov. Matti Oja on ollut kovin sairaana. Hänessä on reumatismi niin ettei hän tahdo päästä kävelemään ja on meillä nyt parantelemassa itseään saunan avulla.

Maaliskuun 29 p:nä näytellään "Punanen Laukku", kaunis unkarilainen laulundytelmä josta olette nähneet ilmoituksen Toverissa.

Nuorisoliiton puolesta edustajaksi Californian valtion osastojen kesäjuhliin Berkeleyssä valittiin Mendi Fräki ja ohjelmalla edustaa Ina Valley.

Oli oikein ilahduttavaa kuulla että sosialistit ovat voittaneet Suomen vaaleissa.

Toveruudella, Vilho H. Jylhä.

Häipynyt Unelma

Kirj. Otto Vuorio

Tyyni kesäkuun ilta. Puut lehtovat täydessä lehdessä ja puhjenneet kukat nurmikolla leivittävät miellyttävää tuoksua ympäristölle.

Ylempänä nurmikolla sijaitsee pieni mökki, ahdas, pimeä tupanen. Etämpänä harvan metsikön takaa näkyy vapaa sininen järvi, joka ilta-auringon loisteessa kimaltelee.

Mutta mökin edessä sammaltuneen kiven päällä istuu jo vanhemmalle puolen ikää ehtinyt naisolento ommellen vanhaa rikkiniäistä vaatetta. Urteiset, kellahtavan väriset kasvot ja laihat karkeat kädet, joissa suonet ovat vetäytyneet mustiksi risoiksi, sekä samaa synkkä katse puhuvat elämän taisteluista ja kärsimyksistä. Hänen vieressään ruohikolla levitetyn peitteen päällä lepää nukahtaneena sairas, kalpea mies. Hän on mökin ukko, joka jo viikkokausia sairasteltuaan on tuon vaimon nojassa tullut ulos saadakseen raitista ilmaa pilaantuneisiin keuhkoihinsa. Jo kaudenmuun aikaa on hän potunut keuhkotautia, joka keväällä vaan yltyi kun keuhkoilla jälkineilla varustettuna oli työskentelemisen vesiperäisessä metsässä, kunnes tuo samainen tauti hänen lopulta vuoteen o-maksi painoi.

Nyt hän vähäsen näyttää saaneen lepoa elämän taistelujen runtelemalle ruumiilleen. Mutta tuo vaimo... Niin, mitäpä hän? Nauttii kai kesäisen luonnon suloudesta, joka varmaankin on hänen mieleensä tuonut rauhaan vionon juhlatunnelman häihduttäen pois ohdakkeisen elen varjoiset, sydäntä karmivat muistot?

Siinä hän istuu kivellä katse alapäin luotuna. Sormet vaan tuimasti hypyttävät neulaa... Oudon näköisiä ilmeitä alkaa liikkua hänen kasvoillaan. Sormekin hetkeksi herkeävät työs-

Kaksi joukkoa

Niin monta on mutkaa matkalla ja tietä niin turkasan tummaa. Niin monta on päivää pilvistä, tuo mielestäni on niin kummaa.

Se kummaa on siksi kun toisilla on kesäistä juhlaa aina: Ne ei matkan mutkia tunnekaan, Ei kuormat kulkua paina.

Näin joukkoa kaksi taivaltaa — Sama alku ja loppu on heillä. Ne yhdessä varmasti kulkea voisi jos eroa ei olisi teillä.

Toista joukkoa köyhiksi kutsutaan,

Ja toisia rikkahiksi.

Köyhät kuoleman jälkeen perinnön saa —

Tätä syöttää ne nälässä — miksi?

Tät' ei jatkaa saa, se varmaa on, Vaan me nousemme joukolla vielä;

Ja silloin te juhlijat tietäkää, Että mutkat on teidänkin tiellä!

M. L.

tä, neula putoaa ja kädet hervahtuen vaipuvat polvelle. Tuijottava katse suuntautuu milloin sairaaseen, jonka raskas rohiheva hengitys yhä kuuluu hänen korviinsa, milloin taas etäälle kohti puuden takana küluvan sinertävän järven.

Ehkä hän aikoo sairaan levähtäessä lähteä veneellä huvikseen halkomaan järven sileätä, tyyntä pintaa?

Enpä luule. Sinertävä vesi tuo vaan hänen mieleensä hyisiä, kolikkoja aatoksia. Ei, sinne ei hän aijo. Ennen hän yksin kulki kalmistossa pimeänä syysiltana, harhailisi tuonen pelätyillä maillo valottomana yönä.

Kuittuneelta, rauenneelta kuin syysmyrskyjen runtelema kukka hän siinä istuessaan näyttää.

Mutta on sitä kerran ollut aika, jolloin hän uskoi ja toivoi elämältä paljonkin. Silloin hän vielä oli nuori, voimakas ja elämäntalutainen nainen. Kaksi kukoistavaa lasta pyöri hänen ympärillään. Niitä hän kasvatti, vaali, nuvoi, ja rakasti. Niistä hän paljon toivoi ja uskoi. Uskoi kerran elämisen huolien yltäessä ja heidän — vanhempien — ijan loppu-taivalta astuessaan löytävänsä turvan lastensa hoiveissa...

Mutta nuo kaikki olivat vain unelmia — unelmia, jotka häipyvät tyhjyyteen; kadoten kuten äsken aurinko taakse tumman metsän.

Nuo kaksi rakastamaansa lasta olivat Oskari ja Ailiina.

Umpeen oli tuonnoin kulunut kaksi vuotta siitä kun Oskari lähti kaupunkiin puusepän oppiin. Reipas ja kukoistava nuorukainen oli hän. Vanhempiaan, jotka häntä hellästi rakastivat, ei hän koskaan unohtanut. Toivoi hänkin kerran voivansa palkita heidän vaivannäköään ja hellyyttään.

Vuoden ajan oli hän ollut kaupungissa. Silloin eräänä lauantai-iltana, kun hän palasi työstä kortteeriinsa, nieli hänet kapasan ammottava kita. Valmistamillaan nesteillä yhteiskunta häntä järjen riisti, hiljaisen ja sävyisän nuorukaisen raivohulluksi teki, joka ei voinut tekojansa hallita ja niiden seurauksia aavistaa... Hän silloin raivoisana petona ollen toveriltaan hengen riisti. Sitten yhteiskunta hänen

(Jatkoo kynnenemellä sivulla)